



MBA neboli Master of Business Administration je zahraniční vysokoškolský titul, který můžete získat i u nás. Existují však i další - například BBA či DBA. Co se pod těmito zkratkami skrývá?

Nejde jen o tři písmena za jménem

Lenka Konvičková
spolupracovnice MF DNES

Všechny zmíněné tituly pocházejí ze zahraničí a rozhodně nejsou nahradou českého vysokoškolského vzdělávání: jde o další studium pro ty, co už tuzemskou vysokou školu absolvovali. V zemích jako USA a Velká Británie je denní studium MBA ekvivalentem našeho inženýrského studia na ekonomických vysokých školách a fakultách.

„Intelektuální náročnost MBA studia je na úrovni magisterského studia, jeho význam leží především ve vyučovacích metodách, které se během něj používají. Jde o skupinové řešení případových studií, řešení praktických problémů, kolektivní řešení úkolů. Student čerpá nejen z výkladu lektora, ale i z praktických zkušeností svých kolegů studentů, což klasické vysokoškolské studium nemůže poskytnout. Absolvování tohoto studia by mělo akcelarovat manažerskou kariéru studenta,“ vysvětluje Milan Malý, profesor Vysoké školy ekonomické a předseda České asociace MBA škol.

Kvalitu zaručuje akreditace

MBA je studijní program určený pro manažery, kteří si chtějí zdokonalit a prohloubit znalosti především z oblasti řízení, komunikace, personalistiky, řešení problémů

a rozhodování. U nás jej nabízí řada škol, jejich úroveň může být různá. Chcete-li zvolit skutečně kvalitní studium, vyberte programy s akreditací.

„Akreditace by měla být jedním ze základních vodítek, uchažete při výběru školy. Je totiž jakousi garancí kvality studia a strvzáje, že škola splňuje předem dané rigorózní podmínky a poskytuje vysokou kvalitu studia. Uchazeč by se měl zajímat i o to, jaká instituce škole akreditaci udělila, pokud vůbec nějakou akreditaci má,“ upozorňuje Petr Částka, vedoucí týmu MBA na Vysoké škole finanční a správní.

„Pokud si student vybere nekvalitní školu bez potřebné akreditace, jeho titul se stává bezcenným a není akceptován ani potenciálním zaměstnavatelem,“ varuje profesor Malý. Zárukou kvality studia v České republice je akreditace České asociace MBA škol (CAMBAS).

Ta je členem European Foundation for Management Development se sídlem v Bruselu spolu s ostatními evropskými a světovými asociacemi, které se řídí společnými metodickými doporučeními k manažerskému studiu. Kromě tuzemské akreditace existují i akreditace mezinárodní, k nejrespektovanějším patří AACSB, AMBA či NWCCU.

Členy CAMBAS je momentálně 10 tuzemských subjektů, na nichž studuje více než 1 300 lidí. Určitým vodítkem kvality může být i studijní jazyk - protože jde o zahraniční pro-

Exkurze do světa zkratek

Master je totéž jako náš magister, zbylá dvě písmena označují obor studia. Business Administration by se pak dalo přeložit jako podnikové hospodářství a management. Dalšími anglosaskými „magisterskými“ tituly, které se u nás objevují, je MPA neboli Master of Public Administration a MSc – Master of Science.

Méně známý titul LLM pochází z latinského „magister legum“ nebo z anglického „Master of Law“ a jeho držitel je magister práv.

Zkratky BA, BSBA nebo BBA označují absolventy bakalářských programů.

DBA je naopak doktorský titul a náleží těm, kteří po MBA absolvovali ještě další studium. Je tedy rovnatelný s našim titulem Ph.D.

gramy, měla by alespoň část výuky probíhat v angličtině či jiných cizích jazycích.

Všechny subjekty nabízející programy MBA musí spolupracovat se zahraniční vysokou školou či uni-versitou. Například Francouzsko-český institut řízení při VŠB-Pratě AACSB, AMBA či NWCCU. Členy CAMBAS je momentálně 10 tuzemských subjektů, na nichž studuje více než 1 300 lidí. Určitým vodítkem kvality může být i studijní jazyk - protože jde o zahraniční pro-

a ČVUT britská Sheffield Hallam University.

Trocha historie

Program Master of Business Administration se „narodil“ na počátku 20. století ve Spojených státech amerických a souvisí s masivním rozvojem průmyslu a obchodu. Ten s sebou přinesl i zvyšující se nároky na ty, kteří stáli v těchto odvětvích na vedoucích pozicích. Kvůli zdokonalování jejich manažerských schopností otevřel v roce 1908 bostonský Harvard první program MBA. Postupně ho následovaly další americké univerzity.

První evropskou školou nabízející MBA program se stal v roce 1957 INSEAD (institut européen d'administration des affaires). V České republice se MBA objevilo v roce 1991 zásluhou Vysoké školy ekonomické v Praze, o něco později ji následovalo pražské ČVUT a brněnské VUT.

„V devadesátých letech byl o MBA velký zájem. Stejně jako dnes otevřelo absolventům dveře k lepší práci či například k efektivnímu řízení vlastní firmy. Bylo to vzdělání exkluzivní, presťuzní a drahé,“ připomíná Magdaléna Langerová, tisková mluvčí Brno International Business School, a pokračuje: „Bohužel, díky mezeře v legislativě vytvořily jako houby po dešti různé subjekty, které nemají status vysoké školy a tím degeneroval. Prestíž MBA klesala, vytratila se exkluzivita. Násičetí

existují zajemci, kteří dokážou rozlišit úroveň i kvalitu produktu.“

Momentálně u nás ročně absolvíje studium MBA zhruba 600 studentů. Podle Dušana Kůčery z International School of Business and Management při Vysoké škole ekonomické zůstává množstvím studentů již několik let zhruba stejné, ale zvyšuje se jejich kvalita.

„Nejcistější jsou zastoupěny absolventi technických a ekonomických škol, o studium však mají zájem i lékaři a právníci zastávající manažerské funkce, například ředitelé a manažři nemocnic či vlastníci advokátních kanceláří. Mezi uchazeči jsou zastoupeni i ředitelé divadel a muzei a podobně,“ vypočítává profesor Milan Malý.

Podle Petra Částky z VŠFS se celkové vnímání programu MBA změnilo k lepšímu, a to jak ze strany potenciálních studentů, tak i ze strany zaměstnavatelů. Dušan Kůčera je přesvědčen, že k tomu přispěly i změny ve společnosti: „V posledních letech je patrná větší potřeba manažerské osobnosti. Mezinárodní akreditace kladou nyní důraz na manažerskou a podnikatelskou etiku, je to reakce na finanční, ekonomické a právní krize, na hlediska selhání, podvodů, jednostranné soutěžení se na finanční zisk bez ohledu na společnost a ekologii, na nutnost hledání nové strategie budoucnosti v turbulენტním světě. Platí změní a nejstort.“

Průzkum Co přináší MBA

15 % o tolik se zvýšil v průměru plat absolventům rok po skončení studia

35 až 40 % takový je průměrný platový nárůst 5 let po absolvování

42 % absolventů se ve firmě hierarchii posunulo o jeden stupeň

5 % absolventů se ve firmě hierarchii posunulo o dva stupně

asi 50 % absolventů zůstalo na své pozici, většinou šlo o vrcholové manažery, kteří se neměli kam posunout

74 % absolventů si zvýšilo svou osobní spokojenost

45 % absolventů získalo větší prestiž ve svém současném zaměstnání

přes 70 %

absolventů pomohlo studium MBA získat nebo realizovat konkrétní projekt či obchod, který by jinak neuskutečnili

Zdroj: výzkumy Insight a Asociace institucí manažerského vzdělávání